

Pracovná skupina: Prezídium COPA, 26. a 27. novembra 2020

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Spoločné prezídiá COPA a COGECA

Informácie o dánskom odvetví noriek

DK reprezentant informoval o rozhodnutí vlády zakázať chov noriek z dôvodu prenosu mutácie vírusu SARS-CoV-2 na človeka. Vláda kvôli tomuto ohrozeniu reagovala rýchlo a aj zdravé zvieratá zlikvidovala viac-menej bez prijatia príslušnej právnej legislatívy (tá sa predkladá až teraz). Parlament rokuje o ekonomických kompenzáciách pre chovateľov. Aktuálne v DK zostávajú 2 farmy, chov noriek už nebude v DK povolený, bude protizákonný.

Diskusia s Norbertom Linsom (predseda DG AGRI) o reforme SPP 2020+

Norbert Lins stručne predstavil stanovisko Európskeho parlamentu (sám je europoslancom) k SPP 2020+, z najpodstatnejších tém sa zmienil o alokácii finančných prostriedkov SPP na ekologické opatrenia. Informoval o aktuálnej a často vyhrotenej diskusii o miere ekologických ambícií budúcej SPP, preto ocenil stretnutie Copa a Cogeca s F. Timmermansom. Zdôraznil, že je neobvyklé, aby bol podpredseda Komisie priamym účastníkom trialógu o SPP a oznámil, že Timmermans aj komisár Wojciechowski majú byť prítomní aj počas ďalších stretnutí trialógu. Ich prítomnosť spôsobuje, že diskusie sú z polovice verejné. Za ďalšiu neobvyklú vec označil zverejnenie dokumentu Working with Parliament and Council to make the CAP reform fit for the European Green Deal ešte pred začatím trialógov. Takisto označil za neobvyklé stretnutie Timmermansa s Gretou Thunbergovou a inými aktivistami, o ktorých boli hneď informované aj médiá. Z pohľadu N. Linsa je potrebné chrániť záujmy poľnohospodárov, preto uvítal stretnutie s Copa a Cogeca. Upozornil, že dohodu dosiahnutú v trialógu ešte musí odhlasovať Parlament.

Prezidentka Copa uvítala spoločný záujem podporiť európskych poľnohospodárov a upozornila na už dosiahnutý pokrok pri ochrane životného prostredia. Tiež odmietla Timmermansovu kritiku na adresu stanovísk Rady a Parlamentu s tým, že týmto prekročil hranice demokratických princípov v EÚ. Upozornila na skutočné riziká dopadov stratégií pre biodiverzitu a F2F, preto je nevyhnutné, aby Komisia publikovala posúdenie dopadov. Na záver uviedla, že čím skôr sa trialóg skončí, tým menej priestoru bude mať Timmermans na ovplyvňovanie celého procesu.

Prezident Cogeca upozornil na dopadovú štúdiu Ministerstva poľnohospodárstva USA, podľa ktorých ciele stratégie F2F budú mať zásadný dopad na výrobu v EÚ. Je nevyhnutné tieto výstupy s Komisiou prejednať.

SE reprezentant zdôraznil dôležitosť rýchleho ukončenia rokovania trialógu, PL reprezentantka označila Timmermansovo počúvanie mladých aktivistov, ktorí nemajú predstavu o realite na farmách, za smutné. Vyjadrila taktiež súhlas s ochranou životného prostredia, ale je potrebné plniť aj primárny účel – vyrábať potraviny.

IE zástupca zdôraznil, že EÚ štátov je 27 a len 1 Timmermans, ocenil prácu Parlamentu a tiež

odmietol využiť finančné prostriedky SPP na plnenie cieľov Zelenej dohody.

Norbert Lins v reakcii upozornil, že v Parlamente bola dosiahnutá 60 %-ná väčšina na prijatie stanoviska. Ocenil aj vyhlásenie predsedníčky Komisie U. von der Leyenovej, že Komisia o stiahnutí pôvodných návrhov SPP z roku 2018 neuvažuje. Upozornil aj na skutočnosť, že Rada aj Parlament požadujú dokonca vyššie environmentálne ambície než obsahoval pôvodný návrh. Ďalej sa zmienil, že výbor AGRI opakovane vyzýval Komisiu na predloženie posúdenia dopadov cieľov oboch stratégií a tiež sa nedá ignorovať ani spomenutá štúdia z USA. Poľnohospodárstvo musí mať možnosť rastu a ďalšieho rozvoja. Súčasné debaty sa však orientujú výlučne smerom k dopadom na životné prostredie a klímu a ignorujú sociálne a ekonomické aspekty. Na záver uviedol, že mnoho poslancov AGRI výboru to vidí podobne.

CZ zástupca sa kriticky vyjadril k údajom v dokumente Komisie, ktorý bol zverejnený pred začatím trialógov, konkrétne k informácii, že 80% finančných prostriedkov SPP poberá 20% veľkých príjemcov, čo označil za nepravdivé. Informoval o situácii v CZ, kde ľudia nechcú sami vykonávať poľnohospodársku činnosť na vrátenej pôde, preto vytvárajú nové poľnohospodárske družstvá. Nejde teda o jedného veľkého príjemcu podpory, ale o stovky malých skutočných vlastníkov. A aby mohli byť konkurencieschopní, poprosil o zohľadnenie reality pri budúcich rokovaniach zastropovania priamych platieb. Pokiaľ by malo byť povinné, poľnohospodári v CZ by museli začať deliť svoje podniky, čo je prakticky krok späť a malo by to negatívny dopad.

DE reprezentant (bývalý prezident Copa) podporil vyhlásenie CZ, zastropovanie označil za neakceptovateľné. Timmermansovu činnosť tiež nazval nedemokratickou. Je nutné, aby priame platby zostali priamymi platbami a min. 60% bolo určených na podporu základných príjmov poľnohospodárov

AT reprezentant tiež upozornil na strategickú dôležitosť sebestačnosti EÚ vo výrobe potravín, čo sa prejavilo najmä teraz, počas pandémie.

Odpovede N. Linsa k tejto časti otázok neboli z technických dôvodov tlmočené.

Prezídium COPA

Predseda prezidenta Christiane Lambertová (FR).

Schválenie bodov A

Návrh príspevku Copa a Cogeca do verejnej konzultácie k potenciálnemu legislatívnemu návrhu na doloženie ekologických tvrdení bol prijatý bez pripomienok.

Návrh príspevku Copa a Cogeca do verejnej konzultácie k téme Odlesňovanie a ničenie lesov – zníženie dopadov výrobkov predávaných v EÚ bol prijatý bez pripomienok.

Európsky parlament prijal v októbri stanovisko, v ktorom požaduje zníženie emisií o 60% a súčasne požiadal Komisiu, aby na základe posúdenia dopadov navrhla priebežný cieľ na rok 2040. Návrh

pozičného dokumentu, kde Copa a Cogeca zdôrazňujú rolu poľnohospodárstva a lesníctva pri ukladaní uhlíka, bol prijatý.

Návrh pokynov o partnerstve Copa a Cogeca a privilegovaných organizácií mimo EÚ bol schválený

.

Schválenie bodu B

Návrh konkrétneho protokolu o spolupráci s britskou NFU bol vypracovaný v súlade s pokynmi z predchádzajúceho bodu. Návrh bol prijatý bez námietok.

Aktuálne informácie o legislatívnych procesoch týkajúcich sa SPP po roku 2020, rozpočtu EÚ a Európskej zelenej dohody

Sekretariát informoval o začatí trialógu a upozornil na aktivity podpredsedu Komisie F. Timmermansa, ktorý sa kvôli Európskej zelenej dohode snaží ovplyvniť a spomaliť proces reformy SPP, aby ešte pred jej prijatím boli zverejnené legislatívne návrhy stratégií pre biodiverzitu a F2F. Sekretariát ho preto pozval na rokovanie dňa 3. 12. 2020, aby mu mohli znova predstaviť dopady Zelenej dohody na poľnohospodárstvo. Otázky preto musia byť dopredu pripravené a koordinované s členmi Copa a Cogeca, po skončení rokovania bude vydané tlačové prehlásenie.

Sekretariát upozornil aj na dôležitosť dokumentu Working with Parliament and Council to make the CAP reform fit for the European Green Deal, ktorý Komisia publikovala pred začatím trialógov.

Diskusia:

Prezidentka Copa sa kriticky vyjadrila k Timmermansovmu nerešpektovaniu záverov Rady a Parlamentu a odporučila intenzívne diskusie s národnými ministrami poľnohospodárstva a europoslancami.

DK reprezentant odporučil pri rokovaní s Timmermansom zdôrazniť všetky aspekty udržateľnosti (ekologické, sociálne a ekonomické) a aj výsledky analýzy dopadov USA štúdie o F2F. Generálny sekretár v reakcii uviedol, že sa zvažuje možnosť nechať vypracovať štúdiu na univerzite vo Wageningen.

DE reprezentant upozornil na ľavicové postoje Timmermansa, ktoré sa ťažko po rokovaní zmenia, uviedol, že ide o jeho osobný boj, preto by sa činnosť Copa a Cogeca mala sústrediť na predsedníčku Komisie Ursulu von der Leyenovú.

CZ reprezentant podporil vyjadrenia DE zástupcu o Timmermansovi, upozornil na už veľké množstvo predložených argumentov, ktoré Timmermans stále ignoruje. Podporil aj návrh generálneho sekretára o zadaní štúdie univerzite vo Wageningen.

ES reprezentant súhlasil s nutnosťou poznať analýzy dopadov, aj podľa IE reprezentanta je nutné, aby Komisia zverejnila posúdenie dopadov a jasne zverejnila, koľko bude plnenie cieľov Zelenej

dohody stáť poľnohospodárov aj verejnosť.

PT zástupca nazval aktuálnu situáciu ohľadom reformy SPP politickou britvou. Stále pritom nie je vyjednaný rozpočet EÚ a nie je isté, kedy budú použiteľné financie z fondu obnovy. LT reprezentant uviedol, že je nevyhnutné zmeniť stratégiu pre biodiverzitu, ktorá nezohľadňuje negatívne príspevky súkromných mestských pozemkov.

Prezidentka Copa sa na záver zmienila o súčasnej komplikovanej politickej situácii - fragmentovaný Európsky parlament, ktorý je zelenší ako nikdy predtým, a toho si je Timmermans vedomý. Velkú rolu v ovplyvňovaní verejnej mienky majú médiá a sociálne siete. Vyjadrila súhlas s DE zástupcom v orientácii na predsedníčku Komisie. Každá organizácia by mala maximálne využiť kontakty so svojimi ministrami poľnohospodárstva a europoslancami.

Udržateľné financovanie

Komisia vydala 23. 11. 2020 návrh prenesených právomocí, ktoré stanovujú kritériá hodnotenia udržateľnosti ekonomických aktivít a vyzvala o vyjadrenie názoru vo verejnej konzultácii. Sekretariát pripravuje dokument. SE reprezentant označil návrh aktov za rizikový a svoju vládu preto vyzvú, aby hlasovali proti. Toto podporil aj zástupca IT.

Stratégia EÚ v oblasti lesníctva

Oznámenie k stratégii by malo byť publikované v prvom štvrtroku 2021. Podľa Copa a Cogeca existuje reálne riziko, že stratégia bude ďalšou verziou stratégie pre biodiverzitu, čo je pre lesníctvo EÚ neprijateľné. V tomto kontexte bol zaslaný list predsedníčke Európskej komisie.

Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach

Tento mechanizmus má znížiť riziko úniku uhlíka pri dovážanom tovare do EÚ a zaistiť rovnaké podmienky tak, že bude motivovať obchodných partnerov EÚ k zvýšeniu klimatických ambícií. Vzhľadom na dôležitosť témy Copa a Cogeca vytvorili dočasnú pracovnú skupinu na sledovanie ďalšieho vývoja.

Informácie a výmena názorov na medzinárodný obchod

Bravčové mäso: Situáciu veľmi negatívne ovplyvňuje AMO v DE a pandémie vo všetkých štátoch EÚ, sekretariát už poslal list Komisii so žiadosťou o prijatie nevyhnutných opatrení. Najviac komplikácií spôsobuje zavretie čínskeho trhu pre mäso z DE. Ceny mäsa aj prasiatok na výkrm klesajú. V súvislosti s kritickou situáciou riešia nekalé obchodné praktiky 4 najväčších DE reťazcov, ktorým nemecká DBV zaslala list. Je potrebné aj zaviesť tarify na potraviny z tretích krajín, ktoré vstupujú na trh EÚ, ale neplnia rovnaké štandardy.

BE reprezentant informoval, že BE je síce bez AMO, ale Čína zostáva zavretá, čo má devastčné

následky. PL reprezentant informoval, že na trh v PL prichádza mnoho mäsa z DE, sklady sú už plné. Reprezentant IT vyjadril podporu akejkoľvek iniciatíve sekretariátu na prijatie trhových opatrení.

UK: Dohoda ešte nebola dosiahnutá, rokovania pokračujú.

USA: Naďalej prebieha spor Airbus vs. Boeing. Podľa sekretariátu je ale nutné čo najskôr odstrániť obojstranné bariéry vo vzájomnom obchode, preto plánujú apelovať na Komisiu a administratívu USA vyňať poľnohospodárske a potravinárske výrobky zo vzájomných obchodných sporov.

Mexiko: Do konca roka by mala Komisia Rade predložiť finálnu dohodu.

Mercosur: Pre DE predsedníctvo nie je tento obchod prioritou a ani verejnosť dohodu nepodporuje.